

Allir rættir Føroyingar

taka bert vørur og
ferðast einans við
førum skipafelagsins.

P./f.

Skipafelagið Føroyar.

tíngsskrivskovuni um at lána frá
»Tjaldrinum« 3 føroysk flogg, og
tað fingur teir.

Tá eg kom á Tingvøllir, sá eg
hósmorgun, at eitt føroyskt flagg
veittráði við Almagnagjá og eitt
við hotel Vallhøll saman við
øðrum flognum og merkjum fyri
rikum og portum av ríkum,
hvors fulltrúar vóru bodnir.

Hósdagin seinrapartin kl. 3
talaðu fulltrúarnir, fyrst teir fyri
fullveldigum ríkum og so teir
fyri serstøkum portum av rík-
um, fyrst eg fyri Føroyar, so
ein fyri Isle of Man og so full-
trúar fyri portum av America
og Canada.

Tá eg talaði, varð føroyskt
merki drigið á stong, eins og
merki og flogg fyri hinum full-
trúum. Um kvøldið og næsta
morgun hoyrði eg, at nakrir
Danir vóru firtir um, at fø-
royska merki varð nýtt. Dansk
sendiharrin í Íslandi kom á tal
við meg herum, og eg segði
honum, at harvið var ikki ætlað
nøkur demonstratión ella at
sýna nakran illvilja móti Dan-
marki, men bert at sýna, at ein
Føroyingur sum fulltrúi fyri
føroyska tjóðina talaði, og at
flaggið bert var nýtt sum merki
fyri Føroyingar sum tjóð, men
ikkj sum nakað tekin fyri,
hvørja stóðu Føroyar hava í
danska ríkinum, ella hvørja
stóðu teir ymiskir flokkar ella
Føroyingar hildu, at vit áttu at
hava statsrættsliga sæð. Tað
hevdði einki við hin statsrættsliga
spurningin at gera, og tað var
óneyðugt at uppfata tað annar-
leiðis, tí ymiskir fólkaflokkar,
ið búgva innanfyri onnur ríkir
á líknandi hátt sum Føroyingar,
hava sítt eigna merki, ið teir
nýta á landi.

Eftir ynski sendiharrans úttal-
aði eg tað sama fyri ráðherra
Stauning.

Seinrapartin fríggjadagin sá
eg, at hitt føroyska merki við
Almagnagjá og við hotel Vallhøll
var tikið niður og íslenskt flagg
sett í staðin, og eg skilti, at hetta
var gjørt eftir ynski av nøkrum
Donum.

Til danskur blaðmenn havi eg
sagt, at eg var forharmaður um,
at Danir hevði uppfatað fø-
royska merki á Tingvøllum sum
demonstratión móti Danmark,
hvat á ongan hátt var ætlað.
Tað var bert nýtt fyri at sýna,
at ein maður talaði fyri føroyska
tjóðina og einki annað.

Edw. Mitens.

A/S BALSLEV & GOOS, THORSHAVN

Færøernes største Tømmelager
en gros og en detail.

**Føroyingur javn-
metir Íslendingar
við Grønlandingar í
fiskiskapi.** Í hinum við-
gítta íslenska fiskiblaðnum
»Egir« fyri juni mánað í ár
stendur grein, sum nevnd er
»Grønlandingar og Íslendingar«.
Hon ljóðar so í umseting:

»Hr. A. Weihe skivur í »Dim-
malætting« 3. mei 1930 um dvøl
Føroyingsins Elieser Rubekssens
(Essa hjá Rubekki) í Grønlandi,
sum rósar nógv skynsemi Grøn-
landinganna og næmi teirra.
Rubekssen heldur ikki, at teir
standa so langt aftanfyri aðrar
tjóðir, sum alment verður hildið,
og hvat fiskiskapi viðvikur, vóru
teir ikki langt aftanfyri Íslend-
ingar, so sum teir vóru, áður
enn Føroyingar komu til lands-
ins og fóru at royna eftir fiski
fram við strondunum, og væl
kann tað fara at vera, at Grøn-
landingar standa teimum javn-
bjóðis, hvat fiskiskapi viðvikur,
tá stundir líða. Rubekssen man
helst kenna væl fiskiveiðisøgu
Føroya og Íslands, og man tí
ívaleyst kunna geva góðar upp-
lýsingar um, hvussu mong
føroysk skip ið royndi eftir fiski
her, tá slup »Lærken« byrjaði
at fiska her við landið. Tá (hann
hefur gjørt tað) verður at víkja
søgna til teir kennarar í fiski-
skapsatburðum, sum Føroyingar
hava sent okkum, tá vit stóðu
um leið á sama stigi sum Grøn-
landingar — tá Føroyingar fóru
fyrst at royna eftir fiski her.

Hesin lærdómur, (sum Fø-
royingar góvu Íslendingum), eigur
at koma fram í ljósið, so at vit
kunnu takka fyri hann, sum nú
tykist vera stund komin til.

Tað er týðuligt, at tað í hesum
greinstubba liggur ein firtin-
skapur yvir at vera líknaðir
saman við Grønlandingar hjá
Íslendingum, og tilmælt ein
spískur spoyskleiki móti Fø-
royingum, ið halda seg hava lært
Íslendingar at veiða fisk. Ja, tað
er ikki frítt fyri, at ein høttan
liggur í teim seinastu orðunum.

Tað er allmannakunnugt, at
tað hevur verið í tosi her, at
teir Føroyingar, sum fyrstir
vóru at fara vestur á Eystur-
landið at rógva út, skuldu læra
Íslendingarnar at eigna húk. Nú
kann tað væl vera, at teir fáu
Íslendingar, sum Føroyingar har
komu saman við, ikki vóru so
framir í fiskiskapi tá; men tað
er tó á ongan hátt einstýðandi
við, at Íslendingar á øðrum
stöðum, t. d. á Suðurlandinum,
ikkj vóru líka langt frammi í
fiskiskapi, sum Føroyingar.
Heldur ikki mundi tað vera
mæltast parturin av Íslending-
um, sum Føroyingar komu
saman við.

Hetta, at Føroyingar skulu
hava lært Íslendingar at fiska,
hefur verið í tosi her; men
uppá prent man tað ikki vera
komið fyrr enn nú, og tað er

ikkj væl umhugsað av blaðstjóra
»Dimmalættingar« at taka tilfitt
upp, sjálvt um navngivin maður
er so gáleysur at skriva tað,
uttan at hava nakrar søguligar
keldur at miðja seg eftir. Íslend-
ingar hava góða greiðu á fiski-
veiðisøgu sínari, og teir eru
heldur ikki óvitandi um okkara.
Har trytur ikki av grundgøðum
greinun og bókum um, hvussu
fiskiskapur teirra hevur farið
fram frá fornöldini til henda
dag, tíverri hava vit haft lítið
av tilfíkum, sum vert er at vísa
á í samanburði við teirra.

Í fornöldini var fiskiskapur
drívin har sum her við opnum
bátum; men so mikið stórri
veiðumenn vóru teir enn vit,
at teir longu í 14. öld fluttu nógvan
turrisfisk út til suðurlandið. Í
1360 fekk Ísland hin krýnda
flakta torskinn til skaldamerki,
og í 15. öld hevði Ísland eitt
navn í miðhavslondum, sum
merkir »Turrisfiskaland«, annað
vistu menn har ikki um landið,
enn at teir høddi fingur tur-
risfiskin, henda góða fóstumatin.
Longu í 15. og 16. öld eru Ís-
landingar farnir at brúka línu
ella »lóðir«, sum teir kalla tað,
tað vóru stuttar línur. Eftir
miðjan 18. öldar, 1787, royndi
Skúli Magnusson, fátí, at fáa
stjórna at fremja fiskiveiður;
men tað datt tó mest niður fyri,
tá høvdu Íslendingar longu um
aldamót 1800 lært at nýta net
(garn) til torskaveiðu, og longu
tá vóru teir farnir at salta fisk
til útflutningar. Lítið mundi her
vera av tilfíkum viðfáningi tá. Í
fyrstu helvt av 19. öld tók fiski-
veiðin í Íslandi munarliga til,
og í 1828 vóru har 16 fiskiskip
við dekki, tó vóru tey øll smá,
8—15 tons. Í 1873 vóru á Ís-
landi 63 skip, og vóru tey nú
nógv stórri. Tá mundi vera lítið
av tilfíkum upp at vísa her. Í
1902 vóru 162 fiskiskip í Íslandi
av stóddum 50—90 tons.

Í 1855 vóru útflutt av Íslandi
yvir 20.000 skpd. av klippfiski
og knøpp 3000 skpd. av turrisfiski.
Um somu tíð var útflutningurin
frá Føroyum 350 skpd. av klipp-
fiski og 3050 skpd. av turrisfiski.
Hetta er ein munur, sum —
sjálvt um vit meta hann við
fólkatalið — týðuliga visir, at
teir stóðu langt fremri í fiski-
skapi enn vit longu fyri 80 árum
síðani.

Meðan útflutningurin av klipp-
fiski hjá okkum ikki varð stórri
enn turrisfiskautflutningurin, fyrr
enn aftaná at kongaligi handilin
var avtikin, vann hann langt
fram um hjá Íslendingum longu
í fyrstu helvt av 19. öld. Tá eru
Íslendingar eisini longu farnir
at nýta síld til agn fyri torsk.

Í 1860 byrja Norðmenn at
dríva stóru síldaveiði í Íslandi,
og brátt tóku Íslendingar eftir.
Enn hevur síldaveiða okkara
líttar skreytir gjørt — tíverri.

Um aldamót 1900 vóru út-
flutt av Íslandi yvir 80.000 skpd.
av fiski, eitt tal, sum vit ikki
náddu fyrr enn í 1916. (Í 1901
fluttu vit út knappan tríðing
móti Íslendingum). Tað sum
mest stýðaði Íslendingar var, at

teir í 1871 fingur fíggarligt sjálv-
ræði. Aftaná at Landsbankin var
settur á stovn, tók hann krafta-
liga undir at hjálpa fiskiskapi-
num fram við lánum til skip
og útgerðir. — Hvat hevur okk-
ara banki gjørt? — ikki stór-
vegis; men hann er eisini í
útlenskum hondum. Eitt annað,
sum hjálpti íslenskum fiskiskapi
fram í stórum, var, at teir longu
í 1890 fingur ein fullfíggaðan
stýrimannsskúla. Vit fingur ikki
okkara fyrr enn fyri 3 árum
síðani, og tá varð hann danskur.

Fyrsti trolarin kom til Íslands
í 1906 — hitt tiltikna ómegnar-
árið í Føroyum. — Síðani eru
Íslendingar flógnir so langt fram
um okkum í fiskidrift, at vit

nærum hava mist teir úr eygsjón.
Ikki er tað tá logið, um vit
fáa spoysklósar til aftursvars,
tá vit lata koma fram uppá
prent, at vit halda okkum hava
verið lærumestistar teirra og
meta teir javnt við Skraelingar,
tá vit fingur teir undir hand.

Vits es þorð
þeims víða ratar
dælt es heima hvat;

so sigst í Hávamáli, og betri
var, at vit lögdu okkum hesi
orð í geyma, enn at vit lata
koma uppá prent fyri allan
heimin tilfitt mænu, sum gongur
millum manna og verður hildið
fyri søguligan sannleika, bert av
tí, at vit ikki vita betur.

Lýsingar

Firestone

Footwear Company.

Besta slags
gummi arbeidsskógvar
við hvítum sólum.

Besta slags
gummistývlar
við hvítum sólum.

Fiskimannastývlin
„Pacific“.

Løritstsskógvar
við gummisólum.

UMBOESMAÐUR FYRÍ
FØROYAR:
POUL HANSEN
Telf. 61. Tórshavn. Telf. 61.
Telgr.: Veritas.

ABALGOYMSLA:
BERNHARD KJØR
Gothersgade 49, Montegaarden
København K.
Telgr.: Holmstrom.

ÍS VIRKI

keypir góðar, fersksaltaðar lippur — lippurnar mega
í salt skjótast møgult. — Prisurin liggur um 50 oyr. kg.

ÍS VIRKI

Prima
Husholdningskul.
Ny Forsyning.
Havnar
Kol- & Cementhandel.
Telefon 172 — 208.
Telgr.-Adr.: Kolcement.

Da det ikke er lykkedes os
at træffe alle personligt og
fåa sagt Farvel, vil vi her ved
takke alle vore Venner her
paa Øerne. En hjertelig Tak
til alle, der ved Gaver eller
paa anden Maade har glædet
os ved vor Afrejse fra Fær-
øerne.

Helga og Hjalmar Heerup.

Føroya kennarafelag

heldur aðalfund Óslavskudag
kl. 5 s. p. í Realskúlanum í
Havn, um pláss fæst.

Føroya kennarafelag.

Veving.

Á Føroya fólkaháskúla
verður skúlaskeið í veving;
tað byrjar 7. august og
endar 27. septembir. Allar
frágreiðingar um hetta skeið
kann ein fáa við at venda
sær til Simunar av Skarði.

R. Rasmussen.
Simun av Skarði.

En god, brugt
Lastvogn,
som ogsaa kan benyttes til Per-
sonbefordring, sælges billigt.
Vilhelm Nielsen.

Føroya Fólkaháskúlafelag
heldur aðalfund Óslavskudag
kl. 7 s. p. á háskúlanum.

Kennarar skúlans flyta roður.

Dagsskrá:

1. Frágreiðing um felagsyrkið.
2. Roknskapurin.
3. Nevndarval.
4. Ymist.

Nevndin.